

ประกาศกรมควบคุมโรค

เรื่อง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
และกฎหมายลำดับรอง

ด้วยมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติว่า เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดรอบระยะเวลาในการประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐกระทำตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ซึ่งมีสิทธิหรือหน้าที่หรือได้รับผลกระทบที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งหน่วยงานที่ปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐจะต้องประกาศวิธีการรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด รวมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น กรมควบคุมโรค จึงขอชี้แจงข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ของการมีกฎหมาย

โดยที่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ครอบครัว อุบัติเหตุ และอาชญากรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ สมควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยลดปัญหาและผลกระทบทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจช่วยสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนโดยให้ตระหนักถึงพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนช่วยป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้โดยง่าย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้น เพื่อกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ มาตรการควบคุมบรรจุภัณฑ์ ฉลาก ข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้า มาตรการควบคุมสถานที่ห้ามขายและห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมวันและเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมอายุและอาการของผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมลักษณะและวิธีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงมาตรการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อควบคุมการบริโภคและลดปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดนักดื่มหน้าใหม่ ลดปริมาณการบริโภคโดยรวม และลดผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๒. มาตรการสำคัญของกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ปัญหา

๒.๑ การกำหนดโครงสร้างและกลไกคณะกรรมการระดับชาติ และคณะกรรมการระดับจังหวัด

(๑) กำหนดโครงสร้างคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการระดับชาติ ๒ ชุด ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ แห่งชาติและคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ รวมถึงกำหนดให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัด ได้แก่ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด และคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร

(๒) กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด และคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร

(๓) กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ รวมถึงกำหนดหน้าที่ และอำนาจของสำนักงานฯ

๒.๒ การกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

(๑) กำหนดให้มีมาตรการควบคุมบรรจุภัณฑ์ ฉลาก และข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องตี้ม แอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้า โดยการจำกัดให้มีบรรจุภัณฑ์ ฉลาก และข้อความคำเตือนดังกล่าวต้องเป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ประกาศกำหนด โดยความ เห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติ

(๒) กำหนดสถานที่ห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เช่น วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติ พิธีกรรมทางศาสนา สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานที่ราชการ หอพัก สถานศึกษา สถานบริการน้ำมัน เชื้อเพลิง สวนสาธารณะของทางราชการ เป็นต้น

(๓) กำหนดสถานที่ห้ามบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เช่น วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติ พิธีกรรมธรรมทางศาสนา สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานที่ราชการ สถานศึกษา สถานบริการน้ำมัน เชื้อเพลิง สวนสาธารณะของทางราชการ เป็นต้น

(๔) กำหนดวันห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษาและวันออกพรรษา โดยยกเว้นการขายเฉพาะร้านค้าปลอดอากรภายในอาคารท่าอากาศยาน นานาชาติ

(๕) กำหนดเวลาห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ โดยการขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์สามารถ กระทำได้เฉพาะสองช่วงเวลา ได้แก่ ๑๑.๐๐ น. - ๑๔.๐๐ น. และ ๑๗.๐๐ น. - ๒๔.๐๐ น. ยกเว้นการขาย ในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ และการขายในสถานบริการซึ่งเป็นไปตามกำหนดเวลาเปิดปิดของสถาน บริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(๖) กำหนดมาตรการควบคุมการขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้แก่บุคคลบางกลุ่ม ได้แก่ บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และบุคคลที่มีอาการเมามาจนครองสติไม่ได้

(๗) กำหนดมาตรการควบคุมวิธีการหรือลักษณะการขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ โดยกำหนด ห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ด้วยวิธีการหรือในลักษณะต่าง ๆ เช่น ใช้เครื่องขายอัตโนมัติ การเร่งขาย การลด ราคา เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย การให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแจก แกรม ให้ หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ การใช้เครื่องจ่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณร้านค้า สะดวกซื้อ เป็นต้น

(๘) กำหนด...

(๘) กำหนดมาตรการควบคุมการโฆษณาเครื่องตีแมลงกอล รวมถึงการกำหนดข้อยกเว้นให้การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์โดยผู้ผลิตเครื่องตีแมลงกอลสามารถกระทำได้ เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องตีแมลงกอลนั้น เว้นแต่เป็นการปรากฏของภาพสัญลักษณ์ของเครื่องตีแมลงกอล หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องตีแมลงกอลนั้นเท่านั้น

๒.๓ มาตรการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีแมลงกอล โดยกำหนดให้ผู้ติดเครื่องตีแมลงกอลหรือญาติ คณะบุคคล หรือองค์กรทั้งภาครัฐหรือเอกชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีแมลงกอล อาจขอรับการสนับสนุนเพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพจากสำนักงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีแมลงกอลกำหนด

๒.๔ พนักงานเจ้าหน้าที่ บทกำหนดโทษ และการเปรียบเทียบ

(๑) กำหนดหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

(๒) กำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนมาตรการควบคุมเครื่องตีแมลงกอลมาตรการต่าง ๆ

(๓) กำหนดให้บรรดาความผิดในกฎหมายสามารถเปรียบเทียบได้ ตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีแมลงกอลกำหนด

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

(๑) ลดการบริโภคเครื่องตีแมลงกอล เพื่อลดผลกระทบต่อทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนลดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเครื่องตีแมลงกอล

(๒) ป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงเครื่องตีแมลงกอลได้โดยง่าย

(๓) คุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากโทษและพิษภัยของเครื่องตีแมลงกอล ทั้งด้านสุขภาพ ครอบครัว อุบัติเหตุ และอาชญากรรม

๔. ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย

(๑) ประชาชนและผู้ประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องตีแมลงกอล

(๒) ผู้รับผิดชอบงานในระดับพื้นที่ขาดความรู้และประสบการณ์ เนื่องจากมีการโยกย้ายงานและมีภาระงานหลายด้าน

(๓) นโยบายของพื้นที่ไม่เอื้อให้มีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิด มุ่งเน้นที่การตรวจเตือนและประชาสัมพันธ์

(๔) ไม่มีกลไกการติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการระดับจังหวัด ส่งผลให้ไม่สามารถขับเคลื่อนกลไกระดับจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

(๕) ข้อกฎหมายมีความไม่ชัดเจน เกิดการตีความที่แตกต่างกัน

(๖) มีการหลบเลี่ยงข้อกฎหมาย เช่น การโฆษณาตราสินค้าอื่นที่เหมือนหรือคล้ายกับตราเครื่องตีแมลงกอล เป็นต้น

(๗) พนักงานเจ้าหน้าที่ขาดอำนาจหน้าที่บางประการ เช่น ไม่มีอำนาจเรียกดูบัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น

๕. ผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาคเอกชนและภาครัฐการที่เกี่ยวข้อง ผู้บังคับใช้กฎหมาย พนักงานเจ้าหน้าที่

(๒) ผู้ประกอบการ ประชาชนทั่วไป

(๓) นักวิชาการ

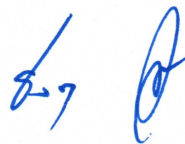
(๔) ภาคประชาสังคม

๖. สถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย

จากข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ - เดือนมิถุนายน ๒๕๖๗ ได้รับเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งสิ้น จำนวน ๒,๖๙๓ ราย โดยเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (มาตรา ๓๒) การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีการหรือลักษณะที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (มาตรา ๓๐) และการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกเวลาที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๒๘) ตามลำดับ

ในการนี้ กรมควบคุมโรค ขอประชาสัมพันธ์การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการจัดทำรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎหมายลำดับรอง โดยกำหนดระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย หรือผ่านระบบสารสนเทศของกรมควบคุมโรค ตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายธงชัย กิริติหัตถยากร)
อธิบดีกรมควบคุมโรค

เอกสารแนบท้ายประกาศกรมควบคุมโรค
เรื่อง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
และกฎหมายลำดับรอง

QR Code รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย
(www.law.go.th)

